

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-15

Ärendenummer KOV-2025-00481

Handläggare

Lisa Ahnoff, Emma Hansryd

Telefon:

E-post: lisa.ahnoff@kretsloppochvatten.goteborg.se

Information om förslag till nya avtal för dricksvattenförsäljning till grannkommuner

Förslag till beslut

Kretslopp och vattennämnden antecknar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kretslopp och vattennämnden informeras om förslag till nya avtal för dricksvattenförsörjning till grannkommunerna Ale, Mölndal, Partille och Öckerö.

Göteborg har en lång historik av att samarbeta med, och leverera dricksvatten till grannkommunerna. Nuvarande avtal är uppsagda och gäller till och med september 2025. Efter beslut i respektive kommun kan avtalen bli gällande från och med 1 oktober 2025.

Avtalsförslagen har sin utgångspunkt i det regionala samarbetsprojektet SVAR – Stärkt Vattenförsörjning i Göteborgsregionen, som genomfördes under åren 2021-2024 och där berörda kommuner deltog. Avtalsförslagen innehåller en ny prismodell, som omfattar en fast och en rörlig priskomponent. Den fasta delen är proportionell mot den volym vatten köpande kommun meddelar att de behöver för nästkommande år. Priser sätts årligen i förväg utifrån säljande kommuns beräknade självkostnad för den andel av verksamheten som köpande kommun har nytta av.

Avtalsförslagen syftar till att säkerställa följsamhet mot Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV), och samtidigt skapa goda planeringsförutsättningar för alla parter och främja en förbättrad leveranssäkerhet på ett kostnadseffektivt sätt i regionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Med de tidigare avtalen har köpande kommun endast betalat ett rörligt pris per levererad kubikmeter vatten. Med de nya avtalen den största delen vara fast, vilket medför större ekonomisk förutsägbarhet för parterna.

En viktig princip i LAV är att VA-huvudmannen endast får ta ut avgifter av fastighetsägarna inom verksamhetsområdet för att täcka **nödvändiga kostnader** för de tjänster som lagen omfattar. Det innebär att den kommun som säljer vatten till en annan kommun måste säkerställa full täckning för de kostnader försäljningen medför, så att inte fastighetsägare inom det egna

verksamhetsområdet tvingas bära kostnaderna genom VA-taxan. Kretslopp och vatten fick genom Stadsrevisionens granskning av avgifter för vatten och avlopp i Göteborgs Stad 2023 (Rapport daterad 2024-03-19) rekommendationen att säkerställa att avgifter till andra kommuner utöver kostnader för drift och underhåll också beaktar kapitalkostnader kopplat till nödvändiga investeringar.

Köpande kommun kommer därför att betala mer med de föreslagna avtalen än med de tidigare avtalen. Även fortsättningsvis kommer dock köpande kommun betala mindre för vattnet än gällande VA-taxa för Göteborg, eftersom grannkommunerna inte medfinansierar lokalt distributionsnät i det som i avtalsförslagen benämns som Grundpris.

Avtalen ger köpande kommun möjlighet att årligen anpassa vilken volym vatten de ”beställer”, och betalar fast avgift för, utifrån faktiska behov.

En ambition med det regionala samarbetet inom SVAR-projektet är att genom samverkan uppnå en förbättrad leveranssäkerhet på ett kostnadseffektivt sätt för berörda kommuner gemensamt. Prismodellen ger därför ingen vinst till Göteborg som säljande part.

Bedömning ur ekologisk dimension

Avtalsförslagen syftar till att nå förbättrad leveranssäkerhet på ett mer effektivt sätt än om varje kommun ensam ska lösa vattenförsörjningen. Genom att skapa förutsättningar för optimala och effektiva lösningar bedöms avtalen vara gynnsamma ur ekologiskt perspektiv.

Bedömning ur social dimension

En trygg leverans av hälsosamt dricksvatten är en viktig förutsättning för god hälsa, och för ett välfungerande samhälle för både människor och företag.

Bilagor

1. Förslag till Avtal om försäljning av dricksvatten mellan Göteborg och Ale, med bilaga 1 (av 2)
2. Förslag till Avtal om försäljning av dricksvatten mellan Göteborg och Mölndal, med bilaga 1 (av 2)
3. Förslag till Avtal om försäljning av dricksvatten mellan Göteborg och Partille, med bilaga 1 (av 2)
4. Förslag till Avtal om försäljning av dricksvatten mellan Göteborg och Öckerö, med bilaga 1 (av 2)

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden informeras om förslag till nya avtal för försäljning av dricksvatten till grannkommunerna Ale, Mölndal, Partille och Öckerö. Förvaltningen planerar att ta upp ärendet för beslut vid nämndens sammanträde 2025-06-11.

Beskrivning av ärendet

Göteborg säljer sedan många år tillbaka dricksvatten till grannkommunerna Ale, Mölndal, Partille och Öckerö. Nuvarande avtal som varit gällande sedan 2010 (Ale, Mölndal, Öckerö) respektive 2021 (Ale) är uppsagda, och gäller till och med september 2025. Nu föreslagna avtal kan börja gälla 2025-10-01 efter att beslut och signering av respektive avtalspart. För att underlätta införandet innehåller avtalsförslagen vissa övergångsbestämmelser.

De avtal som nu föreslås har samma prismodell för alla fyra köpande kommuner. Avtalsförslagen bygger på att Öckerö köper allt dricksvatten från Göteborg, medan Ale köper vatten från Göteborg som komplement till köp från annan kommun, och Partille och Mölndal köper vatten som komplement till egen produktion av dricksvatten. Avtalsförslaget för Göteborg och Ale omfattar även transitering av vatten genom Ales ledningsnät till Rödbo i Göteborg. Avtalsförslagen för Göteborg och Mölndal respektive Partille omfattar möjlighet för Göteborg att i ansträngda lägen kunna köpa vatten tillbaka.

Avtalsförslagen innebär att säljande kommun årligen inför nästkommande år beräknar priser utifrån bedömd självkostnad för de delar av verksamheten som kommer köpande kommun till nytta. Avtalsförslagets bilaga 1 består av ett underlag för årlig överenskommelse mellan parterna om volymer och priser. Teknisk och potentiellt känslig information om leveranspunkterna hanteras i separata bilagor som beläggs med sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) (OSL) 18 kap. 8§, (OSL) 18 kap. 13§. Avtalsförslagen för respektive kommun med bilaga om underlag för årlig överenskommelse utgör bilagor till detta ärende. Bilagorna med teknisk information om leveranspunkter biläggs däremot inte detta ärende.

Förvaltningens bedömning

Avtalsförslagen innehåller ömsesidiga åtaganden kring information och samarbete, i syfte att skapa goda planeringsförutsättningar, kostnadseffektiva lösningar, stärkt leveranssäkerhet och minskade konsekvenser vid driftstörningar. Avtalsförslagen för Ale, Partille och Mölndal med Göteborg innehåller ömsesidiga åtaganden och ömsesidig nytta för nödvatten genom att parterna vid behov ska erbjuda varandra möjlighet att fylla vattentankar på anvisad plats.

Enligt de tidigare avtalen har grannkommunerna endast betalat rörligt pris. Detta rörliga pris har skilt sig lite åt mellan de köpande kommunerna (där Öckerö betalat lite mindre och Mölndal lite mer än Ale och Partille) på ett sätt som

förvaltningen nu bedömer inte är motiverat utifrån LAV. Förvaltningen bedömer att de föreslagna avtalen omhändertar synpunkter från Stadsrevisionen och uppfyller kraven enligt LAV om endast nödvändiga kostnader för såväl säljande som köpande part. De föreslagna avtalen ger ingen ekonomisk vinst till Göteborg, men säkerställer att köpande kommuner medfinansierar de delar av verksamheten som de får nytta av genom köpet av dricksvatten. Grannkommunerna kommer även med de nya avtalen betala mindre för vattnet än vad taxebetalarna inom Göteborgs verksamhetsområde gör, eftersom grannkommunerna inte medfinansierar lokalt distributionsnät i det som i avtalsförslaget benämns som Grundpris.

Förvaltningen bedömer också att de föreslagna avtalen förbättrar förutsättningarna för långsiktig teknisk och ekonomisk planering, och för en stärkt leveranssäkerhet hos alla parter.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson

Förvaltningsdirektör